

LA POBLACIÓ MUNDIAL (1/3)

DISTRIBUCIÓ DE LA POBLACIÓ MUNDIAL	INDICADORS DEMOGRÀFICS	<ul style="list-style-type: none"> • Densitat de població: relaciona el número d'habitants d'un territori amb la seva superfície (hab./km²). • Censos de població: recomptes de població que fan els països cada 10 anys. A Espanya, a més, cada 5 anys es fan els padrons municipals.
	FACTORS DE DISTRIBUCIÓ DE LA POBLACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> • Distribució molt irregular de la població mundial degut a factors físics i factors humans: <ul style="list-style-type: none"> – Factors físics: la població se sol localitzar en llocs de climes temperats, relleus de poca altitud i sòls fèrtils. – Factors econòmics: la població tendeix a situar-se en els llocs on hi ha més recursos i es concentren les activitats econòmiques. – Factors històrics: circumstàncies del passat que van afavorir o dificultar el poblament. – Factors polítics: decisions de governs o organismes (canvis de fronteres, arribada de refugiats...).
DINÀMICA DE LA POBLACIÓ	MOVIMENTS DE LA POBLACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> • Les variacions de la població d'un país depenen de: <ul style="list-style-type: none"> – Moviment natural o vegetatiu (naixements i defuncions) – Moviments migratoris (sortida i arribada de població)
	MOVIMENT NATURAL DE LA POBLACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> • Creixement natural o vegetatiu: és la diferència entre els números absoluts de naixements i de defuncions. Si és positiu la població augmenta i si és negatiu, disminueix.
	NATALITAT	<ul style="list-style-type: none"> • La natalitat expressa el número de naixements en un lloc determinat i en cert període de temps (generalment un any). Per conèixer-la es té en compte: <ul style="list-style-type: none"> – Taxa de natalitat: relaciona el número de naixements i la població. – Taxa de fecunditat: relaciona el número de naixements amb la població femenina en edat fèrtil. – Número mitjà de fills per dona: el valor 2,1 fills assegura el relleu generacional.
	MORTALITAT	<ul style="list-style-type: none"> • La mortalitat indica el número de morts produïdes en un lloc determinat i en cert període de temps (generalment també un any). S'analitza a través de: <ul style="list-style-type: none"> – Taxa de mortalitat: relaciona el número de defuncions i la població. – Taxa de mortalitat infantil: indica el número de nens i nenes morts abans de fer un any. – Esperança de vida: mitjana d'edat que s'espera que visqui una persona quan neix.
EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ MUNDIAL	<ul style="list-style-type: none"> • Població mundial: creixement lent fins al segle XVIII i accelerat a partir del segle XX. 	
	EVOLUCIÓ ALS PAÏSOS RICS ↓ • Tres fases en l'evolució de la població dels països desenvolupats:	<ul style="list-style-type: none"> – Règim demogràfic antic (fins a mitjan segle XVII): la natalitat i la mortalitat eren altes, i l'esperança de vida i el creixement, baixos. Va ser una fase de llarga estabilitat demogràfica: des de temps antics i fins a mitjan segle XVII la població va augmentar molt lentament.
		<ul style="list-style-type: none"> – Règim de transició demogràfica (segles XVIII i XIX): es va reduir la mortalitat, per millores en alimentació i sanitat, i, com que la natalitat continuava elevada, es va disparar el creixement. Va ser una fase d'augment de la població o revolució demogràfica, que es va fer a Europa, a mitjan segle XVIII, en què s'inicià la Revolució Industrial i una sèrie de canvis van fer minvar la mortalitat.
	EVOLUCIÓ ALS PAÏSOS POBRES ↓ • Dues fases en l'evolució de la població dels països poc desenvolupats:	<ul style="list-style-type: none"> – Règim demogràfic antic, que arriba fins ben entrat el segle XX. Va ser una fase de llarga estabilitat demogràfica fins ben entrat el segle XX, caracteritzada per una natalitat i una mortalitat molt elevades.
<ul style="list-style-type: none"> – Règim de transició demogràfica, que comença a produir-se a finals del segle XX i arriba fins a l'actualitat. La natalitat disminueix respecte de la fase anterior, malgrat que continua essent elevada. Es tracta d'una fase de descens de la mortalitat: a finals del segle XX els països més pobres van patir un notable descens de la mortalitat, gràcies als mitjans i als medicaments facilitats pels països rics. 		

LA POBLACIÓ MUNDIAL (2/3)

DESEQUILIBRIS DEMOGRÀFICS	DESACCELERACIÓ DEL CREIXEMENT DE LA POBLACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> • El creixement de la població mundial s'ha frenat respecte del del segle XX a causa d'una desacceleració de la natalitat i d'una disminució de la fecunditat. Però la seva dinàmica és de continuar creixent, encara que sigui a ritme més lent. <ul style="list-style-type: none"> – Encara que la característica general de la dinàmica actual de la població mundial és el descens de la natalitat, existeixen diferències notables entre països rics i pobres.
	POBLACIÓ ALS PAÏSOS RICS	<ul style="list-style-type: none"> • Es caracteritza pel seu envelliment, degut al descens de la natalitat (pel descens de la fecunditat) i l'augment de l'esperança de vida. • Davant d'aquest problema, s'apliquen polítiques natalistes (reduccions de jornada laboral, ajudes per tenir fills, creació de guarderies, etc.)
	POBLACIÓ ALS PAÏSOS POBRES	<ul style="list-style-type: none"> • Als països pobres, en canvi, la característica principal de la seva població és el seu creixement, que ve donat per l'elevada natalitat (la població és jove i hi ha moltes persones en edat de tenir fills). • Aquest augment suposa un problema perquè fa necessari disposar de més aliments, hospitals, escoles, treball... Per això aquests països intenten frenar el creixement demogràfic duent a terme polítiques antinatalistes (planificació familiar, més accés a l'educació, etc.). • Als països sense pensions de vellesa, ni serveis socials de sanitat, els fills sempre han sigut una riquesa per a la família: assegurança per a la vellesa.
MOVIMENTS MIGRATORIS	MOVIMENTS MIGRATORIS	<ul style="list-style-type: none"> • Migracions: són la sortida o arribada de població a un territori. Els qui deixen el seu lloc d'origen s'anomenen emigrants; els qui arriben a un lloc són els immigrants. • Saldo migratori: és el resultat de restar el nombre d'immigrants del nombre d'emigrants, i pot ser negatiu (quan un país perd població) o positiu (quan en guanya).
	CAUSES I CONSEQÜÈNCIES DE LES MIGRACIONS	<ul style="list-style-type: none"> • Causes <ul style="list-style-type: none"> – Econòmiques (falta de feina, millores salarials...), – Socials (persecucions religioses, polítiques, bèl·liques...), – Naturals (sequeres, inundacions, terratrèmols...)
		<ul style="list-style-type: none"> • Conseqüències <ul style="list-style-type: none"> – Per als països emissors: pèrdua de població, entrada de divises, disminució de la pressió social (ex. menys persones busquen feina), etc. – Per als països receptors: increment de la població, augment de la natalitat, més mà d'obra disponible, diversitat cultural, etc.
	TIPUS DE MIGRACIONS	<ul style="list-style-type: none"> • Tipus <ul style="list-style-type: none"> – Segons la durada: temporals o definitives. – Segons el destí: interiors o exteriors. – Segons el caràcter: forçades o voluntàries.
	LES MIGRACIONS AVUI	<ul style="list-style-type: none"> • En l'actualitat, la majora de les migracions es produeixen per motius laborals i les protagonitzen dos grups de persones: els treballadors qualificats i els no qualificats. Aquests darrers solen venir del Sud-est asiàtic, d'Àfrica, de l'Est d'Europa i d'Amèrica Llatina.
	IMMIGRACIÓ MUNDIAL	<ul style="list-style-type: none"> • L'origen d'una bona part de la immigració mundial procedeix dels països menys desenvolupats. • Aquests immigrants tenen dificultats per trobar feina i quan ho aconsegueixen, sovint són feines poc estables, dures i mal pagades. • Les poques possibilitats econòmiques d'aquests immigrants fan que l'accés a una vivenda digna sigui difícil.

LA POBLACIÓ MUNDIAL (3/3)

ESTRUCTURA DEMOGRÀFICA DE LA POBLACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> • Estructura demogràfica d'una població: distribució per grups d'edat i sexe. 	
	L'ESTRUCTURA DEMOGRÀFICA DE LA POBLACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> • Estructura de la població per grups d'edat: joves (de 0 a 14 anys), adults (de 15 a 64 anys) i ancians (més grans de 65 anys). • Segons el grup d'edat predominant en un país, les característiques demogràfiques seran diferents: <ul style="list-style-type: none"> – Si predomina la població jove, la natalitat serà elevada. – Si predomina la població adulta, la natalitat serà més baixa o significarà que hi ha hagut una arribada important d'immigració. – Si hi ha molta població d'ancians, la natalitat serà reduïda i hi haurà un número més petit de persones en edat de treballar. • Estructura de la població per sexes : quants homes i dones hi ha. • En tot el món neixen més nens que nenes, però la majoria de població envellida la constitueixen les dones.
	LA PIRÀMIDE DE POBLACIÓ O D'EDATS	<ul style="list-style-type: none"> • La representació gràfica de l'estructura demogràfica de la població és la piràmide de població o piràmide d'edats. • Les piràmides de població, a més de reflectir l'estructura demogràfica d'un lloc, ens proporcionen altres tipus d'informació relacionats, com si hi ha hagut migracions, guerres, epidèmies, etc.
	TIPUS DE PIRÀMIDES	<ul style="list-style-type: none"> – Forma triangular (piràmide expansiva) reflecteix una població jove, que creix, amb alta natalitat però també molta mortalitat. És pròpia dels països pobres. – Forma de campana (piràmide estable) indica que la població és majoritàriament adulta i que està estable perquè s'han reduït la natalitat i la mortalitat. És pròpia dels països en vies de desenvolupament. – Forma de bulb (piràmide regressiva) manifesta una població envellida, que no creix, amb natalitat molt baixa i alta esperança de vida. És pròpia de països rics.
	ESTRUCTURA ECONÒMICA DE LA POBLACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> • Estructura econòmica d'una població: activitat i distribució per sectors econòmics.
LA POBLACIÓ ACTIVA		<ul style="list-style-type: none"> • Per conèixer l'activitat de la població necessitem dades de: <ul style="list-style-type: none"> – Població activa són les persones que treballen o busquen feina: població ocupada, població en atur i la que busca la seva primera feina. – Població inactiva és la que no pot treballar i la que no realitza un treball remunerat. Inclou infants, jubilats, persones discapacitades...
ELS SECTORS PRODUCTIUS I LA DESIGUALTAT ENTRE PAÏSOS		<ul style="list-style-type: none"> • Sectors d'activitat econòmica <ul style="list-style-type: none"> – Sector primari (agricultura, ramaderia, pesca i explotació forestal). – Sector secundari (mineria i producció d'energia, indústria i construcció). – Sector terciari (turisme, transports, comerç, educació, sanitat, etc.); també inclou el sector quaternari (treballs molt especialitzats i que requereixen molta formació). • Desigualtat mundial: <ul style="list-style-type: none"> • La població activa per sectors productius permet saber el grau de desenvolupament econòmic d'un país: <ul style="list-style-type: none"> – Als països rics, la majoria de la població treballa en el sector terciari; el percentatge de població activa al sector primari és molt baix. – Als països pobres més de la meitat de la població activa treballa al sector primari, ja que la manca d'aliments és un dels problemes prioritaris.
EL PROBLEMA DE L'ATUR		<ul style="list-style-type: none"> • Causes principals de la desocupació <ul style="list-style-type: none"> – Als països desenvolupats, la mecanització i la informatització de moltes tasques redueix els llocs de treball. La incorporació de la dona al treball remunerat augmenta la demanda d'ocupació. – Als països pobres, el problema de l'atur i la manca de feina és habitual. La població activa treballa essencialment a l'agricultura, però el creixement de la població és molt ràpid i no hi ha terres per a tots o les existents no estan disponibles per conrear-les.